

Oponentský posudek disertační práce

Vypracoval: MUDr. Jan Beran, Ph.D.

ZRIR, IKEM, Praha

Název: Průchodnost dialyzačních zkratů u pacientů podstupujících vaskulární intervenční výkony

Autor: MUDr. Jan Kaván

Školitel: doc. MUDr. Ing. Lukáš Lambert, Ph.D.

Studijní program: Biomedicína

Studijní obor: Zobrazovací metody v lékařství

Práce je přehledně rozdělena do 3 kapitol.

Vychází z bohatých zkušeností Radiologické kliniky VFN v Praze, kde se provádí největší množství výkonů na dialyzačních zkratech v celé České republice.

Nejdříve autor ukazuje možnosti léčby dialyzačních přístupů v celé šíři, od nejběžnější perkutánní transluminální angioplastiky (PTA) po nové možnosti implantace samoexpandibilních stentů a stentgraftů. Tyto výkony jsou prováděny jen na omezeném počtu pracovišť, a to hlavně z důvodů jejich délky a současně vyšší radiační expozice pro vyšetřujícího. Jak je v práci zmíněno, jsou výkony u mnoha pacientů opakované pro návraty stenóz v průběhu odvodných žil.

Studie v druhé části práce se věnuje porovnání 3 základních metod pro léčbu dialyzačních zkratů, kdy se u opakovaných intervencí často zkracuje interval mezi výkony, a nakonec je nutné chirurgické vytvoření nového zkratu. Nejběžnější metodou je výše zmíněná PTA i s možnostmi nových, lékových nebo mechanicky působících balonků, ale se stále vysokým množstvím restenóz. Proto je nadějným zjištěním, že průchodnost stentgraftů ve výtokové části paže přispívá k zachování průtoku na delší dobu, a tedy i k redukci nutných dalších intervencí.

Přínosná je i část třetí, pojednávající o ultrazvukovém sledování dialyzačních zkratů. Tato metoda je neinvazivní a umožňuje včasnou diagnostiku změn v oblasti anastomózy a odvodné žíly, intervence je tedy možná, než dojde k uzávěru. Bohužel na velké řadě klinických pracovišť je podceňována a pacienti přijíždějí s již uzavřenými nebo velmi obtížně přístupnými zkraty. Ultrazvuk, jako vyšetření dynamické, umožňuje kvantifikaci průtoku krve a současně i zobrazení stenóz prakticky v celém průběhu zkratu. Vyšetření není nutné u každého pacienta, ale u komplikovaných a často se vracejících případů umožňuje časnější intervenci.

Poznatky z druhé a třetí části práce jsou dobře statisticky zdokumentované, obrazová dokumentace celé práce je bohatá, jak se patří k zobrazovacím metodám.

Zpracování celého problému je srozumitelné.

Pouze v druhé části není pro mě úplně jasně dokumentováno, zda se opravdu jedná o finanční přínos při implantaci stentgraftu, který mívá delší průchodnost. Je zde pouze „hypotéza nebyla zamítnuta“.

Otázky pro obhajobu:

- 1/ Čím si vysvětlujete delší průchodnost implantovaných stentgraftů proti ostatním metodám?
- 2/ Máte již zkušenosti s novými materiály pro léčbu dialyzačních zkratů? (Covera, WavelinQ)
- 3/ Vaše zkušenosti s dlouhými uzávěry odvodné žíly na paži. Intervenční radiologie nebo chirurgie?

Závěr:

Dizertační práce zpracovává problematiku dialyzačních zkratů a jejich intervenční léčbu.

V hlavní části se zabývá porovnáním výsledků 3 základních metod, kdy jejím výsledkem je, že sice ekonomicky nejnáročnější výkon zajišťuje lepší prognózu průchodnosti zkratů.

Práce je výsledkem dlouhodobé léčby i sledování jejich výsledků.

Na základě předložené dizertační práce **navrhují udělení akademického titulu philosophiae doctor (Ph.D.)**.

v Liberci, dne 15.4.2020

MUDr. Jan Beran, Ph.D.